

NOVADNIEKS

LATVIJAS REPUBLIKAS PREIĻU RAJONA LAIKRAKSTS

Trešdiena, 1995. gada 22. novembris

Nr. 87 (6642)

Ziņas no rajona padomes

Un atkal darba kārtībā — medicīna

◆ Kad rajona padomes kompetencē bija arī visu izglītības iestāžu uzturēšana, vai katrā sēdē deputāti sprieda par skolu remontiem, finansēm. Tagad šī raize uzticēta vietējām pašvaldībām. Bet tas nenozīmē, ka padomes deputātiem nu vairs nav smagu problēmu. Problēmas ir, un viena no sarežģītākajām — rajona medicīnas iestāžu uzturēšana. Par to deputāti runā un strīdas vai katrā padomes sēdē. Arī 15. novembrī darba kārtībā bija rajona slimokases iesniegums.

Lietā tāda, ka naudas, protams, nav tik, cik gribētos. Un tad nākas lāpīties, mainīt un atcelt iepriekšējos lēmumus, kas lieki satrauc un nervozē gan deputātus, gan medicīnas darbiniekus. Kad rajona mediķu ambulatorā darba apmaksā tika ieviesta punktu sistēma, valstī vēl nebija sākusies finansu krīze. Toreizējās aplēses liecināja un pirmie darba mēneši arī ļāva cerēt, ka vasarā rajona medicīnas iestādes varēs tikt galā ar saviem krietnajiem parādiem.

«Bankas Baltija» krahs kā krāsainam ziepju burbulim lika pārsprāgt arī cerībām, ka mediķi, kā saka, nostāsies uz kājām. Visu vasaru naudas trūkums lika viņiem vilkt to mazo finansiālo dekāti katram uz savu pusī. Oktobris apliecināja, ka rajona padomes deputāti, apstiprinot ambulatorajā ārstēšanā izmantojamo punktu vērtību 0,04 latu apjomā, ievērojami kļūdījušies. Punkta vērtība noteikta ievērojami augstāka nekā to atļauj rajona padomes finansiālās iespējas. Starp citu, pie mums šis skaitlis ir viens no augstākajiem valstī.

Lai norēķinātos ar mediķiem par oktobrī padarīto, rajona padomei tagad papildus nācās piešķirt 8380 latus. Naudas ir vienīgi tik, cik tās ir. Tāpēc deputāti nolēma, ka vienīgā izeja ir samazināt punkta vērtību. Līdz gada beigām tā noteikta 0,023 latu vērtībā. Rajona slimokasei līdz katra mēneša piektajam datumam ir jāveic pārreķins atbilstoši tiem finansiālajiem resursiem, kādus iespējams atvēlēt ambulatorā darba apmaksai.

Tāds ir rajona padomes lēmums. Deputāti ļoti labi saprot, ka nevienā medicīnas darbiniekā tas neradīs pozitīvas emocijas, jo algas būs mazākas. Oktobrī pēc iepriekšējās punkta vērtības viens otrs dakteris nopelnīja simts un pat vairāk latus (kas, protams, ir daudz par maz, lai pilnībā novērtētu ārsta darbu), tagadējais samazinājums gandrīz uz pusī liekas šokējošs. Un kā lai turpmāk iztiek tie, kuriem algas jau tāpat bija niecīgas?..

Deputāti ļoti labi saprot, ka šo izmaiņu radītie sarežģījumi pilnībā gulēs uz medicīnas iestāžu vadītāju pleciem. Un visu problēmu pārcelšana no viena atbildīgā uz otru nav nekāda izeja, jo nav iespējams sadalīt to, kā īstenībā

nemaz nav.

Rajona padomes sēdē vairākkārt tika uzsverta doma, ka arī medicīnas iestāžu vadītāji nav izdarījuši visu, lai uzlabotu situāciju. Kad finansiālās krīzes sākumā līdzekļi strauji samazinājās, vienīgi Preiļu slimnīcas vadība bez ierunām izpildīja visus rajona padomes lēmumus — apvienoja nodaļas, samazināja personāla skaitu, noteica pacienta nodevas, kas daudziem šķita un vēl tagad liekas pārāk lielas. Aizvadītajos mēnešos preiļieši ir pierādījuši, ka viņi var izdzīvot un pamazām pat segt vecos parādus.

Pat viens otrs deputāts, kam ar medicīnas jautājumiem bija nācies saskarties tīri personiski, atzina, ka Līvānos situācija tomēr nav sakārtota. Šis pilsētas slimnīcas optimālais modelis būtu uzņemšanas un ķirurģijas nodaļas, jo Līvānus šķērso aktīva transporta maģistrāle, kā arī neliela terapijas nodaļa ar iespējām izdarīt intensīvo terapiju. Nopietni vajadzētu padomāt par to, vai ir lietderīgi saglabāt līdzšinējo struktūru pilnībā. Līvānu slimnīcas dzemdību nodaļa, kurā ir tikai piecas gultas, pat šādā variantā netiek pilnīgi noslogota. Toties ir saglabāts pilns štats.

Medicīnas darbinieku algu analīze par septembri liecina vēl par vienu lietu. Algu fondam un sociālā nodokļa nomaksāšanai līvānieši izlietojuši 73,5 procentus no saviem ienākumiem, tas ir, no budžeta līdzekļiem un saņemtajām pacienta nodevām. Preiļu kolēģiem šis skaitlis attiecīgi bija 45,8 procenti. Starpība ir ievērojama, vai ne? Tāpēc būtu mulķīgi pārnest, ka viņi esot «pieblatojušies» slimokasei vai padomei, tādā veidā izkaulējot sev kādu lieku tūkstoti.

Protams, no ekonomiskā viedokļa daudz vienkāršāk un izdevīgāk būtu izveidot rajonā vienu veselības aprūpes centru, jo naudiņu varētu izmantot efektīvāk. Taču neviens negatavojas spert tik radikālu soli. Arī deputāti ir pārliecināti, ka vajag vispirms pienācīgi sakārtot visas ar medicīnu saistītās lietas. Ne velti padomes sēdē tika atsaukts atmiņā tautas teiciens par to, ka nav ļaunuma bez labuma.

Deputāti secināja, ka nav gluži pareizi visus ar medicīnu saistītos jautājumus risināt padomē. Veselības aizsardzības iekšējos jautājumus jāizlemj nodaļai, komitejai un rajona slimokasei, bet padomes uzdevums — tikt galā ar strātēji. Līdz rajona padomes decembra sēdei rajona slimokases direktorei Viktorijai Šmukstei, kas jau trīs mēnešus ir arī veselības aizsardzības nodaļas vadītāja, jā sagatavo pilnīga analīze par situāciju rajona veselības aizsardzības iestādēs. Tad deputāti lems arī par to, kas turpmāk vadīs rajona padomes nodaļu. Vienam cilvēkam tik atbildīgi amati patiešām ir par grūti.

L.Kirillova

Līvānu pilsētas domē

16. novembrī notika kārtējā Līvānu pilsētas domes sēde

◆ Dome apstiprināja deputāta Dauranta Pfafroda pilnvaru izbeigšanos, pamatojoties uz viņa personisku rakstveida iesniegumu par savu pilnvaru nolikšanu. Iemesls pilnvaru nolikšanai ir D.Pfafroda lielā aizņemtība darbā, jo viņš ir v/u «Anda» direktors.

◆ Dome apstiprināja izmaiņas pilsētas budžetā, palielinot sociālās nodrošināšanas budžeta finansējumu. Tas saistīts vēl ar pagājušās apkures sezonas deklarāciju apmaksu, jo gada sākumā grūti bija prognozēt, kādu naudas summu deklarācijām vajadzēs. Bez tam lielai daļai maznodrošināto ģimeņu deklarācijas komunālo maksājumu segšanai tika piešķirtas ar noteikumu, ka tās būs jāatstrādā, tomēr daudzas no šādām ģimenēm par atstrādāšanu nedomā joprojām.

Grozījumi izdarīti arī kultūras nama budžetā un Līvānu pilsētas bibliotēkas budžetā, jo rajons praktiski vairs nefinansē grāmatu iegādi. Kā apgalvoja pilsētas mērs Visvaldis Gercāns, grāmatu iegādes finansēšana viennozīmīgi nav arī Līvānu pašvaldības funkcija, tomēr gada beigās pilsētas bibliotēku bez jaunām grāmatām atstāt nevar.

◆ Dome apsprieda arī kādu pilsētas tirgotāju interesējošu jautājumu.

Sākot no 1996. gada 1. aprīļa, tirgos drīkstēs tirgoties tikai juridiskas personas ar kases aparātiem. Pašreiz ir pārejas posms, un šobrīd tirgotājiem jāmaksā tirdzniecības valsts nodeva Ls 30, tirgoties ar Latvijā ražotajām precēm, un Ls 60 — ar importa precēm. No Ls 60 valsts nodevas puse tiek ieskaitīta pašvaldības budžetā.

Bet, ņemot vērā Līvānu iedzīvotāju smago finansiālo stāvokli un pamatojoties uz MK 1995. gada 8. augusta noteikumiem «Par tirdzniecību Latvijas tirgos, gadatirgos, ielu tirdzniecības vietās un izbraukumos», pilsētas dome nolēma noteikt nodevu tirdzniecībai ar importa precēm Ls 45 un ierosināt Valsts ieņēmumu dienestam noteikt Līvānu pilsētas domes budžetā ieskaitāmo tirdzniecības valsts nodevas daļu Ls 15, kā arī uzdot uzņēmējdarbības komisijai izsniegt tirdzniecības atļaujas fiziskām personām pēc valsts nodevas samaksas.

Dome nolēma apstiprināt arī fizisko personu tirdzniecības atļaujas veidlapas paraugu.

◆ Deputāti izskatīja arī jautājumus, kas saistīti ar telpu nomu.

Izskatot Latvijas Bērnu fonda Līvānu ražotnes vadītāja v.i. Valijas Poikānes iesniegumu, dome nolēma noslēgt līgumu ar Latvijas Bērnu fonda Līvānu ražotni par telpu iznomāšanu ēkā Līvānos, Stacijas ielā 1-70, 56 m² platībā no 1995. gada 1. novembra līdz 1996. gada 31. decembrim (ēkas privatizācijas gadījumā — līdz privatizācijas beigām). Nomas maksa — Ls 0,20 par iznomājamās platības 1 m².

Dome nolēma slēgt līgumu par ēkas Rīgas ielā 68 otrā stāva telpu iznomāšanu Mihailam Šlujevam līdz 1996. gada 31. decembrim (nosakot nomas maksu Ls 0,50 par 1 m², bez pievienotās vērtības nodokļa).

◆ Domē nolēmts izsludināt atkārtotu izsolī ēkai Līvānos, Stacijas ielā 1, nosakot apmaksu 30% latos un 70% privatizācijas sertifikātos no ēkas sākuma vērtības.

Iepriekšējā izsole šai ēkai bija paredzēta 16. novembrī (maksājums par ēku bija noteikts 50% latos un 50% sertifikātos no ēkas sākuma vērtības Ls 23519). Interesi par šo māju bija izrādījuši Unibanka, tomēr tai bija grūti prognozēt, vai atmaksāsies ēkas pirkuma summa un pēc tam ieguldītie līdzekļi tās iekārtošanā. Pagaidām telpas ēkā nomās Latvijas Bērnu fonda Līvānu ražotne.

◆ Grozītas maksājuma proporcijas un izsludināta atkārtota izsole arī ēkai Līvānos, Daugavpils ielā 44 (apmaksā 15% latos un 85% privatizācijas sertifikātos). Iepriekšējā izsolē maksājuma proporcijas par šo ēku bija 30% latos un 70% sertifikātos no sākuma vērtības — Ls 7144,14.

◆ Arī šajā sēdē deputāti lēma par naudas līdzekļu piešķiršanu dažādiem mērķiem.

Izskatot Līvānu pilsētas kultūras nama direktora Andra Sopolu iesniegumu, dome nolēma piešķirt Ls 200 kultūras nama dramatiskā kolektīva 45 gadu jubilejas vakara sarīkošanai 1995. gada 8. decembrī.

Bet Ls 100 no budžeta piešķirti Līvānu domes laikraksta reģistrēšanai Tieslietu ministrijā. Ir plānots, ka šī izdevuma pirmais numurs iznāks šogad 30. novembrī un pirmo trīs numuru izdošanu finansēs EK PHARE projekta ietvaros.

◆ Jau iepriekšējā domes sēdē PHARE projekta vietējā darba grupa bija lūgusi izskatīt jautājumu par uzturēšanas izdevumu apmaksāšanu konsultantam no organizācijas «Kanādas brīvprātīgie padomdevēji uzņēmējdarbībā» viņa darbības laikā Līvānos. Šis jautājums tika atlikts līdz brīdim, kad pilsētā ieradās šīs organizācijas pārstāve Latvijā Biruta Ozola, lai kopā ar pašvaldību vienotos par turpmākās sadarbības noteikumiem.

Visvairāk Līvānu uzņēmējiem un pašvaldībai ir nepieciešams konsultants tieši mēnešmēra jautājumos.

Šajā sēdē tad arī tika nolēmts uzaicināt šo konsultantu uz laiku no 4 līdz 10 nedēļām, nosakot viņam pārtikas izdevumu apjomu Ls 160 mēnesī un nodrošinot ar dzīvesvietu.

◆ Deputātu vidū tika izdarīta aptauja, lai noskaidrotu, kurās 6 valstīs Līvāni vēlētos iegūt sev sadraudzības pilsētu kultūras sakariem, informācijas apmaiņai utt. Protams, šī draudzēšanās prasītu līdzekļus, un šo finansiālo apsvērumu dēļ meklēt sadraudzības pilsētu no Latvijas ļoti tālās valstīs nebūtu reāli.

Kā potenciālās sadraudzības valstis tika minētas Zviedrija, Vācija, Dānija, Somija, Lietuva, Igaunija, arī Francija.

Šis saraksts kopā ar informatīvu Līvānu pilsētas aprakstu tiks iesniegts Pašvaldību savienībā, lai ar tās starpniecību rastu kontaktus ar šo valstis pilsētām, kurām būtu interese par mūsu Līvāniem.

Daina Kursīte

Pasūtiet «Novadnieku» 1996. gadam,

un Jums būs informācija gan par politiskajām, ekonomiskajām un sociālajām norisēm Preiļu rajonā, gan par svarīgākajiem notikumiem visas valsts dzīvē!

Vietējās ziņas

18. novembra svinības Līvānos

◆ 18. novembrī visā Latvijā tika atzīmēta mūsu valsts proklamēšanas 77. gadadiena. Līvānos par godu šim notikumam tika rīkots svinīgs pasākums, ko ar uzrunu atklāja pilsētas mērs Visvaldis Gercāns.

Viņš aicināja klātesošos padomāt, ko katram mums nozīmē Latvijas valsts, un kas mēs gribam būt savai valstij, — vai mēs gribam no tās tikai ņemt, vai arī kopīgiem spēkiem radīt valsts un līdz ar to arī mūsu labklājību.

Pēc uzrunas klātesošajiem koncertu sniedza Līvānu pilsētas pašdarbības kolektīvi un Līvānu bērnu mūzikas skolas audzēkņi: vokālais ansamblis Birutas Šalajevas vadībā, bērnu jaunrades nama vokālais ansamblis «Cālis» (vadītāja Skaidrīte Bulmeistere), bērnu deju kolektīvi «Saulīte» un «Smaidiņš» Irēnas Viļčinskā vadībā, Gaidas Ventas vadītais tautas deju kolektīvs «Silava», aerobikas grupa «Viktorija», ritmikas grupa no bērnu jaunrades nama (vad. Biruta Mazure).

Klausītājus priecēja arī folkloras kopa «Ceiruleitis» (vad. Anna Kārkle), kura iepriekšējā dienā bija nosvinējusi savu 5 gadu jubileju. Savas dziesmas un mūziku klātesošajiem dāvāja grupa «Klaidoņi» un topošie pianisti, akordeonisti, vijolspēles meistari un citi mūziķi no Līvānu bērnu mūzikas skolas.

Pēc koncerta sākās atpūtas vakars un balle. Svētku norisei lielu atbalstu bija sniegusi Līvānu pilsētas dome.

Šī pasākuma laikā notika arī ziedojumu vākšana Līvānu atbrīvošanas pieminekļa atjaunošanai (piemineklis celts 1935. gadā par piemiņu Līvānu atbrīvošanai no lielieku jūga 1919. gadā).

Ziedojumu devēji saņēma Līvānu pilsētas domes sagatavoto Līvānu atbrīvošanas pieminekļa celšanas komitejas 1935. gada faksimilizdevumu «Līvānu atbrīvošanas atcerei», kurš sniedz ieskatu pieminekļa celšanas sākuma vēsturei, tajā ir arī Līvānu atbrīvošanas kaujas (1919. gada septembrī) apraksts un ieskats Ziemeļlatvijas par-

tizāņu cīņu vēsturē Līvānu apkārtnē 1919. gada jūnijā un jūlijā.

Daina Kursīte

Jubilāri dāvina šokolādes...

◆ Aprīl 125 gadi, kopš «Laima», bijusi Kuzes saldumu fabrika, iepriecina visu paaudžu saldummiļus ar garšīgām konfektēm un šokolādēm.

Jubilāre «Laima» savas dzimšanas dienas priekšos dalās ar ļoti kuplu draugu saimi. Arī Preiļu rajonā pienācis «Laimas» sūtījums — šokolāde «Miks» ar uzlīmi pilnīgi katram rajona skolēnam un skolotājam. Šokolādes jau sadalītas pa skolām.

Salas deviņgadīgā skola nolēma, ka arī no savas puses jāriko jubilāres pieminēšana. Katra klase «Laimai» bija sagatavojusi kaut ko īpašu — produkcijas reklāmu, krustvārdu mīklu, priekšnesumu.

...un dejas

◆ Mūža ievērojamas gadskārtas atzīmēšanai gatavojas mūsu novadnieks, Balvu rajonā dzimušais, viens no talantīgākajiem Latvijas horeogrāfiem Imants Magone.

Deju mākslinieks ir veidojis gan latviešu tautas deju apdares, gan līcis rakstus jaunām dejām. Latgales dejojāji tiek aicināti uz Imanta Magones deju svētkiem Balvos, pieteikušies arī Preiļu rajona deju kolektīvi. Imants Magone pats veido deju programmu, bet pirms svētkiem ieradīsies katrā Latgales rajonā.

Latviešu dzeja krievu bērnu izpildījumā

◆ No četrām rajona skolām, kurās mācības notiek krievu valodā, — Preiļu 2., Līvānu 2., Riebiņu vidusskolas, Silajāņu pamatskola — jaunāko klašu skolēni piedalījās izteiksmīgās runas konkursā latviešu valodā.

Kā atzinā žūrija, konkursa dalībniekiem bija nevainojamas latviešu valodas zināšanas, laba izteiksme. Īpaši izcēlās Līvānu 2. vidusskolas skolēni.

L.Rancāne

Direktoru konference Zviedrijā

Šī gada novembrī man bija iespēja piedalīties Zviedrijas direktoru asociācijas (School Ledarna) rīkotajā konferencē Stokholmā. Šī asociācija darbojas jau vairāk nekā 70 gadus un tās rindās ir aptuveni 6000 skolu direktoru un viņu vietnieku — 80-90 procenti no visiem skolu vadītājiem.

Funkciju ziņā šī asociācija ir kaut kas vidējs starp sabiedrisku organizāciju un arodbiedrību, jo tā iesaistās gan dialogā ar valdību par skolvadības jautājumiem, gan vienlaicīgi aizstāv savu biedru intereses attiecībā ar darba devējiem. Protams, ir arī līdzīga tipa skolotāju organizācija, tomēr tā darbojas pilnīgi atsevišķi, jo pārstāv citas darbinieku kategorijas — darba ņēmēju — skolotāju intereses. Organizācijas biedri maksā biedra naudu mēnešalgas viena procenta apjomā.

Jāatzīst, ka organizācijas rīcībā ir respektējams finansu potenciāls, jo tā ir iegādājusies telpas Stokholmas centrā, galvenajā birojā strādā deviņas algotas personas. Organizācija izdod savu biļetenu, rīko sarunas ar darba ņēmējiem, aptuveni gadu sniedz finansiālu palīdzību bijušajiem direktoriem. Tomēr viņiem nav tādu tiesību kā Pašvaldību savienībai Latvijā, kuras akcepts ir nepieciešams likumu pieņemšanai. Salīdzināt ar LIVA darbību to, protams, nevar (jeb otrādi), taču, kā uzsvēra Skandināvijas valstu pārstāvji, viņu organizācijas veidojušās gadu desmitus un vajadzīgs laiks, lai izveidotu patiesi spējīgu organizāciju.

Par pašu konferenci. Tajā piedalījās aptuveni 150 delegāti no Zviedrijas skolām, izglītības ministre (man bija tas gods piedalīties jau otrā šādā konferencē, arī pirmajā reizē ministre bija sievietē), reģio-

nālās plānošanas (pēc Latvijas analoga) ministre, kā arī ārzemju viesi — trīs Baltijas valstu pārstāvji, IPC — starptautiskās direktoru organizācijas prezidenta pārstāvis no ASV R.Džeksons, Eiropas vidusskolu direktoru asociācijas (ESHA — European Secondary School Heads Association) prezidents K.Lova kungs no Lielbritānijas, Somijas un Norvēģijas asociāciju šefi. Vērojot konferencē gaitu un vēlēšanu norisi, jāsecina, ka asociācijas vadītājs un valdes loceklis — tas patiesi ir statuss, kurā vēlas nokļūt ikviens asociācijas biedrs. Neapjautājos par darba samaksu, bet man liekas, ka tikai asociācijas prezidents ir augsti atalgota persona, kamēr pārējie strādā sabiedriskā kārtā. Tomēr arī šis sabiedriskais darbs vilina un skaitās prestižs. Un vēl — visi konferencē dalībnieki brīvi runāja angļuiski.

Nedaudz par Zviedrijas skolu aktualitātēm un problēmām. Valdība plāno palielināt skolu padomju pilnvaras, direktoram atstājot tikai izpilddirektora funkcijas (līdzīga situācija ir arī Lielbritānijā). Tādējādi skolas politiku un virzību nosaka vēlētā sabiedriskā institūcija. Latvijā šobrīd skolu padomes ir daļēji padomdevējs orgāns.

Līdzīgi kā Latvijā arī skolas skar finansiāla rakstura problēmas. Līdz 2000. gadam ir jāsamazina skolas budžeta izdevumi par vienu procentu gadā, bet vajadzības pieaug arī par tādu pašu lielumu. Veidojas starpība, kuru paredzams samazināt, optimizējot skolu tīklu. Bet sīkāk par Zviedrijas problēmas varēšu informēt pavasarī, pēc piedalīšanās līdzīgā konferencē.

Jānis Eglītis,

Preiļu 1. vidusskolas direktors

69 miljonu latu caurums

Valsts budžeta deficīts sasniedzis gandrīz 69 miljonus latu. Novembrī naudas trūkums palielinājies par 15 miljoniem, informē Finanšu ministrija.

Mēneša sākumā aina nav bijusi tik drūma. Valsts makā ielikti 295,7 miljoni latu un iztērēti 349 miljoni. Valdībai līdz novembrim nācās aizņemties tikai 53,7 miljonus latu (no LB un komercbankām, kā arī — pārdodot valsts parādzīmes). Lielākie naudas tērētāji bijuši budžeta iestādēs, darba apmaksai iztērēti 145 miljoni. Salīdzinot ar šo summu, nauda investīci-

jām (valsts attīstībai) ir niecīga — tikai 15 miljoni.

Valsts ieņēmumu dienests skaidro, ka trūcīgajiem valsts ieņēmumiem esot vairāki iemesli. Uzņēmēji laikus nemaksā valstij pienākošos naudu. Novembra sākumā parāds sasniedzis 59 miljonus latu, kas ir par 7 miljoniem vairāk nekā oktobra sākumā. Norēķinus ar valsti ietekmējusi arī komercbanku krīze, jo par maksātnespējīgām atzītajās bankās norēķinu konti bijuši vairāk nekā 25000 juridisko personu. (NC)

Līvānu 1. vidusskolas informatīvi metodiskā centra aktivitātes pedagogu tālākizglītībā

Ir pagājuši divi mēneši, kopš Līvānu 1. vidusskolā sācis darboties informatīvi metodiskais centrs. Tā vadītāja Marija Jansone apgalvoja, ka šī centra veidošanas ideja pieder skolas direktorei Maijai Kručiņinai, un to realizēt direktorei palīdzējusi iegūtā pieredze izglītības iestāžu vadītāju eksperimentālajos kursos, kas rīkoti atbilstoši Baltijas — Zviedrijas starpvalstu projektam.

Šī centra darbības mērķis ir virzība uz pedagogu tālākizglītību, apgādājot skolotājus pietiekošā daudzumā ar metodisko literatūru un informāciju. Centram ir sadarbība ar skolu valdi un atbalstu tā izveidē ir sniegusi arī Līvānu pilsētas pašvaldība, īpaši PHARE projekta koordinatore Laila Gercāne un pilsētas mērs Visvaldis Gercāns.

Šis centrs vēl ir ļoti jauns, arī tā metodiskais kabinets pagaidām ir pieticīgi iekārtots. Tam vēl nav nepieciešamā tehniskā nodrošinājuma, nav kopētāja, kompjūtera informācijas ievadīšanai un apstrādei, nav pat telefona.

Toties sava pastāvēšanas mērķa attaisnošanai centrs ir paveicis diezgan daudz. Pirmās trīs klasītes sākumskolā ir apgādātas ar metodisko literatūru. Labas grāmatas ir iepirktas izdevniecības «Zvaigzne» un mācību grāmatu apgāda «Lielvārds» tirdzniecības daļās. Grāmatas svešvalodās tiek meklētas apgāda «RAKA», bet mūzikas literatūra SIA «Baltic music» tirdzniecības daļās. Orientēties plašajā literatūras klāstā un sameklēt nepieciešamo skolas informatīvi metodiskajam centram palīdz Līvānu 1. vidusskolas bibliotekāre Silviņa Siliņa.

Centrs informāciju piegādā arī skolēniem, — par iespējam iesaistīties dažādos konkursos, par iespējam mācīties citās valstīs utt. Centrā griežas arī klašu audzinātāji ar savām problēmām, bet skolēniem, ja nepieciešams, tiek piedāvāta informācija, kur un kā viņi var saņemt psihologa konsultācijas, jo šobrīd Līvānu 1. vidusskolai sava psihologa vēl nav.

Informatīvi metodiskais centrs sadarbojas arī ar Pieaugušo izglītības apvienību, kura piedāvā kursus sakarsmes psiholoģijā klašu audzinātājiem. Pusi no šo kursu izmaksām sedz Izglītības ministrija, otru pusi būtu jāsedz pašvaldībai. Lektorī piekrīt braukt arī uz Līvāniem, jo 1. vidusskolā ir nepieciešamā materiālā bāze, lektori piekrīt arī informatīvi metodiskā centra piedāvātajam darba režīmam. Bez tam, Līvānu 1. vidusskolai ir iespēja šādosursos iesaistīt arī tās skolas, kuru pedagogiem ērtāk ierasties uz lekcijām Līvānos, nekā doties uz Rīgu.

Bet aizpagājušnedēļ, kamēr skolēni bija brīvdienās, Līvānu 1. vidusskolā mācījās viņu skolotāji. Informatīvi metodiskais centrs 13. un 14. novembrī bija noorganizējis lekcijas pedagogijā, informatīkā un psiholoģijā. Tās lasīja LU Pedagoģijas un psiholoģijas katedras doktorandi Aivars un Anita Lasmaņi. Abi viņi ir pasniedzēji Tukuma rajona Zemgales vidusskolā.

Aivars Lasmanis pasniedz šajā skolā datorzinības, viņš strādā arī jaunajā Rīgas pedagoģijas un izglītības vadības augstskolā. Viņa lasīto lekciju pamats ir pedagoģija, virzīta uz praksi, kā arī daļu un zviedru pedagoģijas pieredze.

Anita Lasmane ir sociālais pedagogs gan Zemgales

vidusskolā, gan Tukuma rajona skolu valdē. Viņa studējusi psiholoģiju Latvijas Universitātē, pašreiz strādā pie doktora darba. Viņas lekciju pamatā 15 gadu pedagoģiskā darba pieredze plus konkrētu pētījumu dati. Galvenā pētījumu bāze Saldus un Tukuma rajoni, arī dažas Rīgas skolas. Kā apgalvo pati Anita Lasmane, — ja tu pēti kādu problēmu, svarīgi ir apkopot pēc iespējas vairāk informācijas, apkopot daudz pedagogu pieredzi un dalīties savējā ar citiem. Jo lielāks daudzums informācijas tiek iegūts, jo lielāks pamats kaut ko apgalvot un izdarīt secinājumus.

Šīs divu dienu lekcijas nebija pasīvas, bet tā bija Līvānu 1. vidusskolas pedagogu un lektoru pieredzes mijiedarbība un ieguvējas, neapšaubāmi, bija abas pu-

ses. Pedagogi abas dienas strādāja 2 grupās (pedagoģijā un psiholoģijā), katrā 20 klausītāji. Bet ievadlekciju pedagoģijā par uzdevumiem, kas skolotājiem tiek izvirzīti mācību un audzināšanas procesā, arī par to, kā izmantot citu valstu pieredzi, noklausījās 60 skolas pedagogi.

Bet vienā no divām Līvānu 1. vidusskolas sākumskolām — Pastariņa skolā — 15. novembrī notika kursi sākumskolas darbības skolotājiem, kā arī tika rīkota atvērto durvju diena.

Lai arī atpūtas vietā brīvdienās skolotājiem bija darba dienas, tomēr tās pierādīja, ka pedagogi nav ieinteresēti prasīt tikai algas pielikumus, viņi arī labprāt mācās un izmanto iespējas paplašināt savu redzesloku, līdz ar to arī uzlabo sava darba kvalitāti.

Daina Kursīte

Par pamatu tiks ņemta 1995. gada vidējo iemaksu alga. Tas ir jauns termins: nevis vidējā alga, bet iemaksu alga

Pensija '96!?

◆ **Kā tapa likums «Par valsts pensijām», kā tiks īstenotas tā normas, par to saruna ar sociālo lietu valsts ministru Vladimīru Makarovu.**

— Vispirms, lūdzu, pastāstiet par jaunā likuma nepieciešamību.

— Nepieciešamību noteica tas, ka 1990. gada 29. novembrī pieņemtais likums «Par valsts pensijām» praktiski nedarbojās, no nācām pie vienādotām pensijām.

Jāteic, ka būtisks jautājums ir vecuma pensijas gadu palielināšana. Ja Latvijā sieviete darba gaitas beidz 55 gadus, viņa turpina saņemt pensiju vidēji 22,7 gadus. Ja vīrietis sasniedz 60 gadus, vidēji viņš turpina dzīvot vēl 14,6 gadus. Tādēļ 2005. gadā var rasties ļoti smagas problēmas, ievērojot ļoti nelabvēlīgo demogrāfisko situāciju: būs daudz pensionāru un maz strādājošo.

Manuprāt, var uzskatīt par pareizu, ka sievietei aiziet atpūtā 55 gadu vecumā, saņemot viņas reāli nopelnīto pensiju. Bet, ja viņa turpina strādāt, tad pensiju nemaksā līdz 60 gadiem. Neaizmirsīsim jau iepriekš teikto: viņas turpmākā mūža ilgums būs vidēji 22,7 gadi. Ja no tiem pieci gadi tiks veltīti darbam, to nevajadzētu uzskatīt par gadījumu, kas atgādina diskrimināciju, salīdzinot ar vīriešiem. Viņi, kā jau teikts, pēc 60 gadiem dzīvo vidēji tikai 14,6 gadus.

— **Kā cilvēki aizies pensijā līdz šā gada beigām?**

— Līdz 31. decembrim līdzšinējie spēles noteikumi nemainās. Tie mainīsies ar 1996. gada 1. janvāri.

— **Kas būs jāievēro vispirms?**

— Cilvēkiem, kas dosies pensijā, vai nu jāuzrāda bankas konts, kurā jāieskaita viņa pensija, vai arī jānorāda, ka viņš vēlas pensiju saņemt mājās. Līdzšinējā pensiju iznēsāšana zināmā mērā ir novecojis modelis. Taču ievērosim arī pensionāru vēlmis.

— **Kā aprēķinās pensijas lielumu?**

— Par pamatu tiks ņemta 1995. gada vidējo iemaksu alga. Tas ir jauns termins: nevis vidējā alga, bet iemaksu alga. Un tā ir alga, par kuru ir maksāti sociālās apdrošināšanas maksājumi.

Lai kāda būs vidējā iemaksu alga, tā jāpareizina ar 0,2; tad iegūtais skaitlis jāreizinā ar savu darba stāžu. Ja būs ieskaitījumi personīgajā kontā, arī tos ņems vērā. Tad iegūtā summa jādalā ar gadu skaitu, ko 1996. gadā pensijā aizejošajiem atlicis vidēji dzīvot pēc pensijas vecuma sasniegšanas. Kā jau teikts, vīriešiem tie ir 14,6 gadi. Aprēķinā tos arī izmanto neatkarīgi no tā, vai pensionārs nodzīvos 5 vai 35 gadus.

— **Sarežģīta sistēma gan.**

— Pieņemsim, ka jūs esat sasniedzis 60 gadu. 1996. gada 10. augustā aiziesiet pensijā. Jūsu darba stāžs tad būs, teiksim, 34 gadi. Pieņemsim, ka jau minētā vidējā iemaksu alga tomēr nepalielinās un 1995. gadā ir 82 latu mēnesī. Lai aprēķinātu sākotnējo pensijas kapitālu, šos 82 latus jāpareizina ar 12 (mēnešu skaits gadā). Iegūstam summu, no kuras 1995. gadā ir maksāts sociālais nodoklis. Un tie ir 984 lati.

Kā zināms, sociālais nodoklis ir 38 pro-

centi. Taču tieši vecuma pensijām no tā aiziet tikai 20 procentu. Pārējo summu izlieto pabalstiem un citām sociālajām izmaksām. Ja šos 20 procentus izsaka daļskaitlī, iznāk 0,2.

Jau minētie 984 lati tāpēc ir jāpareizina ar 0,2 un tad ar darba stāžu — 34 gadiem. Iegūstam 6691 latu (20 santīmi atmesti rēķinu vienkāršošanai).

Tā iegūstam sākotnējo pensijas kapitālu. Tā kā darbs turpinās arī 1996. gadā, sāka arī personificētā uzskaitē, citiem vārdiem sakot, tieši jūs personīgajā kontā vecuma pensijai iemaksāti 20 procenti no sociālā nodokļa, un tajā no 1. janvāra parādās konkrēta summa.

Pieņemsim, ka jūsu alga ir 85 latu mēnesī. Jūsu kontā no 1. janvāra tiks ieskaitīti 17 latu mēnesī. Līdz augustam tajā ienāks 119 latu. Nu jūsu pensijas kopējais kapitāls būs 6810 latu (6691 plus 119). Šī summa ir jādalā ar 14,6 — ar jau minēto vidēji paredzamo mūža ilgumu katram, kas sasniedzis 60 gadus. Iegūstam 466 latus. Tā būs visa jūsu gada pensija. Lai aprēķinātu mēnesī saņemamo pensiju, tā jādalā ar 12. Tātad, jūsu pensija būs 38,87 latu mēnesī.

— **Ja jau aprēķinā jūs it kā uzrunājāt mani, spēlīti turpināsim. Par ko man īpaši ir jārūpējas?**

— Lai, sākot ar 1996. gadu, jūsu personīgajā kontā ieskaitījumi būtu pēc iespējas lielāki. Ja jūs oficiāli saņemat tikai minimālo algu, bet pārējo — aploksnē, jūs smagi zaudēsiet. Tāpēc jūsu interesēs — lai pēc iespējas lielāks būtu ieskaitījums jūsu vecuma pensijas personīgajā kontā. No itin visām summām, lai kur tās saņemtu.

— **Kas varētu palīdzēt? Daudzi darba devēji izvairīs no sociālā nodokļa maksāšanas vai to vispār nedara.**

— Domāju, ka reāls palīgs varētu kļūt arodbiedrība.

— **Bet nu vēl par kādu nosacijumu. Jaunajā likumā ierakstīts, ka ar 1. janvāri strādājošajiem pensionāriem maksās arī pensiju. Kā tas notiks?**

— Ja savā sociālās apdrošināšanas pārvaldē ir iesniegti dati par pašreizējo darba stāžu, tad vienīgi jāgaida paziņojums, kur strādājošais varēs saņemt savu pensiju. Pēc pensijas uz pastu gan būs jāiet pašam. Ja cilvēks pensijā aizgājis, teiksim, 1991. gadā, turpinājis strādāt un to dara arī tagad, bet sociālās apdrošināšanas pārvaldē par to nekas nav zināms, jāiesniedz attiecīgi dokumenti, lai darba stāžam pieskaitītu arī pēdējos gadus. Tāpat kā līdz šim, arī turpmāk tiesības uz pensijas pārreķinu būs ne biežāk kā reizi trijos gados, ja nostrādāti ne mazāk kā 12 mēneši.

— **Vai pietiks naudas, lai pensiju izmaksātu arī itin visiem strādājošajiem pensionāriem?**

— Mūsu rīcībā ir nauda, lai pensijas maksātu arī strādājošajiem saskaņā ar jauno likumu. Aprēķini liecina, ka no janvāra tās saņems vēl apmēram 37 tūkstoši cilvēku un mēnesī papildus nāksies izmaksāt vairāk nekā miljonu latu. Esmu pilnīgi drošs par janvāri. Ceru, ka nekādu sarežģījumu nebūs arī turpmākajos mēnešos.

Vladislavs Podnieks (NC)

Laukos joprojām atrod nesprāgušus artilērijas lādījumus

Pēc pēdējā kara aizritējuši jau 50 gadi, bet vēl joprojām zeme glabā gan 1., gan 2. pasaules kara lieciniekus — artilērijas lādījumus, mīnas, granātas. Preiļu rajonā šogad tie atrasti četrās vietās. Likvidācijas darbus veic atmiņšāšanas grupa no Jēkabpils. Tās vadītājs Alfrēds Rācenis un vecākais speciālists Jānis Zāģeris pastāstīja: «Pārsvārā kara atribūti atrod jaunie zemes īpašnieki. Tā Līvānu mežniecības teritorijā, likvidēts artilē-

rijas lādīns, Turku pagastā aviācijas bumba. Visai vieglprātīgi un neuzmanīgi rīkojies kāds zemnieks, kurš pats artilērijas lādīņu gluži kā malkas pagali atgādāja uz Preiļu policijas nodaļu. Nesen Sutru pagastā atrasta un likvidēta no 2. pasaules kara saglabājusies aviācijas bumba. Iestājoties aukstajam laikam, nekādi zemes darbi netiks veikti, tāpēc atmiņšāšanas grupai nu iestājusies klusā sezona». (NC)

Ziņas no policijas

Preiļu policijas iecirknis

● 4. oktobrī saņemts iesniegums, ka V.Spūlis Preiļos, Skolas ielā 1, pārkāpj suņu turēšanas noteikumus. Materiāls nosūtīts pilsētas administratīvajai komisijai.

● 5. oktobrī Preiļu pagasta Mūrniekos Jānis K. ar traktoru ara savu tīrumu. Viņu piekāva nepazīstami vīrieši. Policija vainīgos noskaidrojusi, saukti pie administratīvās atbildības. Upmalas pagasta Upmalā nodega V. šķūnis ar sienu. Ugunsgrēka cēlonis — bērnu rotaļas ar uguni. Neuzmanīgi apejoties ar uguni, nodega U. pirts Upenieku pagasta Grāveros.

● 6. oktobrī saņemts iesniegums no «Lattetekom» Preiļu nodaļas tehniskā iecirkņa inženiera par to, ka Sutru pagasta Lipušos trīs mēnešu laikā trīs reizes izlauzts kabelu sadales skapītis, nozagti kabeli. Policija vainīgos noskaidrojusi, saukti pie administratīvās atbildības.

● 9. oktobrī Preiļos kafejnīcā «Zīle» uzlauzta ieejas durvis, pazudis videopleijers, kasešu magnetofons, televizors «Banga». Vainīgie aizturēti, mantas atdotas, ierosināta krimināllieta. Riebiņos, Dārzu ielā no kādam rīdziniekam piederošas automašīnas «Moskvīč» caur izdauzītu stiklu nozagtas dažādas mantas. Vainīgais — pirms pusotra mēneša no apcietinājuma atgriezies Iegors Ksenozovs. Izmeklēšanas laikā tika piemērots drošības līdzeklis — paraksts par dzīves vietas nemainīšanu. Taču 2. novembrī vainīgais mēģināja aizdzīt Riebiņos, Dārzu ielā dzīvojošā C. automašīnu «Moskvīč». Ierosināta krimināllieta, drošības līdzeklis mainīts pret apcietinājumu.

● 10. oktobrī par nelikumīgu tirdzniecību ar cigaretēm pie atbildības saukta i.u. «Valis» pārdevēja Antoņina Pastare.

● 12. oktobrī apzags 68. veikals, kas atrodas Upmalas pagasta Timenovā. Nozagti pārtikas produkti, cigaretes, alus. Vainīgais aizturēts, ierosināta krimināllieta.

● 14. oktobrī Preiļos, Upīša ielā no T. pagrabā esošā mopēda «Delta» pazuda motors. Vainīgie noskaidroti, ierosināta krimināllieta.

● 15. oktobrī Preiļu tirgū ar cigaretēm bez marķējuma tirgojās Romāns Šuba. Sauts pie administratīvās atbildības.

● 16. oktobrī Upmalas pagasta Upmalā huligāniskas darbības pret Preiļu iedzīvotāju S. izdarīja Alberts Dzenis. Sauts pie administratīvās atbildības.

● 17. oktobrī l. nepilngadīgo dēlu Juriju Preiļos, Rēzeknes ielā piekāva Aleksandrs Trifanovs. Cietušajiem ieteikts civiltārtā griezties rajona tautas tiesā. Par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību pie administratīvās atbildības saukta Stabulnieku pagasta Stabulnieku iedzīvotāja Vassa Amosova.

● 18. oktobrī par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību pie administratīvās atbildības saukta Saunas pagasta Betešku iedzīvotāja Vera Prazovska. Par huligānisku rīcību pret T. pie administratīvās atbildības saukts prelietis Pāvels Kozirevs.

● 21. oktobrī huligāniskas darbības SIA «Vindex» veikalā veica Juris Ļeonovičs. Sauts pie administratīvās atbildības. Par nelikumīgu tirgošanu ar alkoholiskajiem dzērieniem un cigaretēm pie administratīvās atbildības saukts prelietis, Sporta ielas iedzīvotājs Vladimirs Ivanovs. Par cigarešu pārdošanu bez marķējuma zīmēm pie administratīvās atbildības saukta z/s «Raipole» bāra (Liepājas ielā) pārdevēja Veronika Samsonova.

● 22. oktobrī par nelikumīgu alkoholisko dzērienu tirdzniecību sodīts Jānis Boltāis Galēnu pagasta Briškos.

● 20. oktobrī par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem sodīta G.Spūle Sīļukalna pagastā.

● 23. oktobrī par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem sodīta Upmalas pagasta Babru iedzīvotāja Monika Pudāne.

● 26. oktobrī rīdzinieks Jānis Cacāns veica huligāniskas darbības pret Preiļu iedzīvotāju I. Administratīvi sodīts Liepu ielas iedzīvotāja 1911. gadā dzimusi G. izkrita pa mājas logu un no gūtajām traumām mira.

● 8. novembrī par nelikumīgu tirdzniecību ar alkoholiskajiem dzērieniem pie atbildības saukti Preiļu pagasta Liču iedzīvotājs Viktors Fjodorovs un Pupāju iedzīvotājs Protasijs Iljins.

● 10. novembrī policijā griežas Riebiņu pagasta Mazo Rumpu iedzīvotāja M., kurai no mājām bija pazudis neregistrētais gāzes revolveris. Vainīgais — kāds ukraiņu tautības pārstāvis ar klejojošu dzīvesveidu — noskaidrots un aizturēts, ierosināta krimināllieta. Bet uz policijas jautājumu, vai gados cienījamā kundzīte māc apieties un ir kādreiz lietojusi šo ieroci, viņa atbildēja apstiprinoši. Kādā vēlā naktī kāds vai kādi daudzjušies gar viņas ārdurvīm. Saimniece pavērsusi istabas durvis un raidījusi šāvieni. Viņas miers vairs neticis traucēts.

● 11. novembrī par nelikumīgu tirgošanu ar alkoholiskajiem dzērieniem pie administratīvās atbildības saukti Gaļina Ļeonova Aizkalnes pagastā un Genādijs Vahnovs. No dzīvnieku mākslīgās apsēklošanas organizācijas fasādes ap pulksten 17.00 pazudis LR karogs. Tiek veikta materiālu pārbaude.

● 13. novembrī izdauzīts Preiļu 1. bērnu dārza logs, iekļūts telpās. Vainīgi pusaudži. LR Iekšlietu ministrijas Pilsonības un imigrācijas departaments ziņo, ka Vladimīram Ļučenko konstatēta viltota PSRS pase un personas kods. Tiek veikta pārbaude.

Policijai nākas ļoti daudz strādāt ar cilvēkiem, kas pārkāpj sadzīves normas, kuru skandalozā uzvedība ģimenē pārējiem tās locekļiem ir neciešama. Policijā griežas sievas, mātes, meitas, dēli, tēvi. Vieni raksta iesniegumu par civilvīru dzērūmā izraisītiem trauciem, citviet skandalējis tēvs vai dēls. Visi vainīgie sodīti vai nu ar oficiālu brīdinājumu, vai arī administratīvā kārtā.

Oktobrī sodu par skandāliem ģimenē saņēmuši: *Arnolds Nemiro* Preiļos; *Upīša ielā, Ksaverijs Krotovs* Silajāņu pagasta Jačmeniškos, *Gunārs Maliks* Preiļos, *Pils ielā, Anatolijs Dmitrijevs* Silajāņu pagasta Rozalīnā, *Pēteris Bogdanovs* Sutru pagasta Ragavikos, *Pēteris Brics* Saunas pagasta Smelteros, *Pēteris Poplavskis* Preiļos, *Celtnieku ielā, Pēteris Struks* Silajāņu pagasta Leitānos, *Aleksandrs Madelāns* Saunas pagasta Priekuļos, *Antons Štolders* Preiļu pagasta 2. Blūzmos, *Vladimirs Zubarevs* Preiļos, *Liepu ielā, Vladimirs Denisovs* Preiļos, *1. Maija ielā, Jāzeps Cakuls* Aizkalnē, *Jevģēnijs Kovaļova* Preiļos, *Rancāna ielā, Voldemārs Gerks* Saunas pagastā, *Jevģēnijs Prikulis* Sutru pagastā, *Afanasijs Krotovs* Silajāņu pagasta Jačmeniškos, *Andris Pudulis* Saunas pagasta Prikuloļos, *K. Gavars* Preiļos, *Skolas ielā, Imants Vanags* Galēnos, *Liepu ielā, Viktors Pastars* Sutros, *Antons Špēlis* Silajāņu pagasta Červoniķos, *Vitālijs Vabale* Saunas pagasta Stikānos, *Valdis Utināns* Preiļos, *Antons Brics* Saunas pagasta Smelteros, *Pēteris Gurgons* Aizkalnes pagasta Garkalnē.

Par nepakļaušanos iecirkņa inspektoram pie atbildības saukts *Fjodors Kudrjavcevs* no Stabulnieku pagasta.

Nobeigumam tuvojas krimināllietas izmeklēšana, kas ierosināta sakarā ar 60 automašīnu zīmju zādzību, ko veikuši seši nepilngadīgie.

Atpazītas 42 automašīnu zīmes, kas piederēja 23 cietušajiem, bija izvietotas 24 automašīnās. Lai iegūtu lielāku skaidrību šajā lietā, nepieciešams, lai policijā pēc savām zīmēm ierastos pārējie īpašnieki. Pašlaik nav atpazītas vēl šādas zīmes: «*Rekord*», «*Volkswagen*», «*Passat LS*», «*LADA*», «*809*» (zilā krāsā), «*Audi*» (sarkana), «*100*», divas ovālas zīmes «*Ford*», «*80*» (nīķelēta), «*CHEV-ROLET*», «*Luxus*», «*Beruville*», «*80*», «*Kadett*», «*OPEL*» (21x5 cm) un vēl dažas citas. Zīmes no mašīnām noņemtas dažādās pilsētas vietās — Celtnieku ielas rajonā, siera rūpnīcas mikrorajonā, pie rajona valdes, pie skolu valdes, pie pirts, Rēzeknes ielā un citur.

Pret diviem vainīgajiem jau ierosināta krimināllieta. Interesenti aicināti griezties rajona policijas ēkā 63. kabinetā.

Ziemas motīvs
Jāņa Silicka foto

«Zelta uzvedības grāmata»

Labā uzvedība izraisa mūsos patikamus pārdzīvojumus, vienalga, lai kur mēs arī būtu. Sirka Lasila, šīs grāmatas autore, saka, ka «Jaunā zelta uzvedības grāmata» nav pievērsusies tikai uzvedības normām Latvijā un Somijā. Ar to vien mums vairs nepietiek, mūsdienā pasaulē ir jāzina arī attālu tautu uzvedības normas, lai mēs gūtu veiksmi tikšanās reizēs, dažādās pārrunās un kontaktos.

Grāmatas ievadā mēs uzzinām mūsdienu somu tautas tikumus un rodam atbildi uz jautājumu «Kāpēc jāievēro uzvedības normas?»

Nodaļā «Novērojumi ikdienā» uzzināsim, kā pareizi jāsasveicinās, jāiepazīstas, kā var kļūt par sabiedrisku cilvēku.

«Jaunā zelta uzvedības grāmata» būtu vērtīga un nepieciešama katram no mums, gan vecākiem, gan jauniešiem, kā sievietēm, tā vīriešiem. Grāmatas lappusēs mēs atrodam ļoti daudz labu un noderīgu padomu par savstarpējām sarunām, par vēstuli rakstīšanu.

Ar interesi katram no mums jāizlasa arī nodaļas, kas veltītas gan mājas iekārtošanai, gan radnieku attiecību veidošanai, gan darba laika ir brīvā laika izmantošanai, bet īpaši svarīgi būtu iepazīties ar autores domām par ģimenes svētku svinēšanas reizēm mūsdienās. Nemaz jau nevaram iztikt bez noderīgiem padomiem viesu ielūgšanas gadījumos, galdu klāšanas ieteikumos jubilejas svinībām.

Daudzi no mums atceras tikšanos ar autori Sirku Lasilu Preiļu centrālās bibliotēkas lasītavā grāmatas prezentācijā. Uz grāmatas iepriekšējo parakstīšanos atsaucās ļoti daudzi mūsu rajona lasītāji, daudzi iemaksāja arī parakstīšanās iemaksas, bet tagad viņi ir piemirsuši, ka pirms pāris gadiem gribēja iegādāties šo grāmatu.

Atgādināšu, ka tiem, kas toreiz iegādājās abonementu par Ls 2, būtu jāierodas Aglonas grāmatnīcā vai grāmatu namā «Latgale», lai izpirktu šo vērtīgo izdevumu, vai arī uzrādot abonementu iegādātos kādu citu sev tīkamāku un lētāku grāmatu.

Tuvojas Ziemassvētki, neaizmirstiet savus tuviniekus iepriecināt ar paliekošu un visvērtīgāko dāvanu — grāmatu, kalendāru, bet vislabāk visai ģimenei iegādāties «Jauno zelta uzvedības grāmatu».

B.Ludženika,
grāmatu nama «Latgale» direktore

Valsts ieņēmumu dienesta informācija

Ar 1995. gada 1. decembri stājas spēkā š.g. 5. septembrī LR Ministru kabineta apstiprinātie «Noteikumi par preču pavadzīmes — rēķina lietošanas un noformēšanas kārtību». Uzņēmumi un uzņēmēj sabiedrības stingrās uzskaites pavadzīmes — rēķina veidlapas, kas paredzētas preču un citu materiālo vērtību izsniegšanai uzņēmumiem, uzņēmēj sabiedrībām, iestādēm, organizācijām un fiziskām personām, kā arī preču pārvietošanai, ar š.g. 21. novembri var iegādāties Valsts ieņēmumu dienesta nodokļu inspekcijās, kurās tie reģistrēti kā nodokļu maksātāji. Ir apstiprinātas triju veidu pavadzīmes: FA-4 — darbam ar datoru, A-3 — darbam ar datoru — dubultlapa, A-4 — aizpildāma ar roku. Viena veidlapu komplekta cena — Ls 0,07.

Valsts ieņēmumu dienesta nodaļas pavadzīmes — rēķina veidlapas izsniedz, pamatojoties uz attiecīgā uzņēmuma izdoto pilnvaru. Izdevumi, kas saistīti ar pavadzīmes — rēķina veidlapu iegādi, attiecināmi uz uzņēmuma saimnieciskās darbības izmaksām.

V.Žihare,
VID Preiļu rajona nodaļas nodokļu inspektore

Piegriešanas un šūšanas kursi
«Tērps Jaungadam».
Tāl. 23567 vakaros.

SIA «Disks» organizē B kategorijas autovadītāju kursus Preiļos. Informācija pa tālruniem 22293 no 8.00 līdz 16.00, 24118 vakaros.

Preiļu KSS ĒK
aicina darbā kvalificētu konditoru brigadieru.
Tālrunis 23137.

Sludinājumi un reklāma ☎ 22305

☞ Pārdod

VW Passat labā tehniskā kārtībā, ķiršu sarkanā krāsā. Orientējošā cena \$ 1800. Tel. 39542;
remontējamus SMD dzinējus. Tāl. 22293;
a/m Ford Granada 2,0 I 5 pakāpju ātrumkārbā, 1984.g., pelēkā krāsā, 2400 \$. Tel. 42541;
a/m GAZ-51 rezerves daļām. Tel. 19725 vai 19726;
VAZ-2106, 1981.g. Tel. 55621;
VAZ-21063, 1989.g., 65000 km, pārkrāsota. Tāl. 24267;
automašīnu Audi-80, tilpums 1,6, 1981.g. Interesēties Preiļos, Rēzeknes ielā 38-50 vakaros;
Opel Kadett Caravan 1,6 D, 1983.g. Tāl. 23608;
medu. Tāl. 39500;
lēti mazlietotu tahtu. Tel. 24613 pēc 21;
elektriskās aitu šķēres, celtniecības balķus (zāģēti pirms gada), remontējamu divasīgo piekabi, MTZ kardānus, UAZ-469 2 riepas un 2 riepas 6,00-13. Tel. 55647 vakaros;

māju Livānos, Lauku ielā 4. Zvanīt 41342 vakaros;
3 istabu dzīvokli ar visām ērtībām Daugavpilī (centrā). Zvanīt 44037;
burkānus, Ls 0,08; 0,15. Tel. 22908;
klavieres. Tel. 44981;
ledusskapjus ar garantiju. Tel. 21268;
ledusskapi «Elektrolux», saldētavu, elektrolīti (4 riņķi), viss darbojas. Tel. 21529;
veļas mazgājamo mašīnu «Aurika» ar centrifūgu par Ls 130. Zvanīt 21382 vakaros.
☞ Pērk
kartupeļus. Tāl. 44172;
gaļu. Tel. 55743;
jaunlopus dzīvsvārā par augstām cenām. Tel. 41200;
rokas šujmašīnu. Tāl. 23567.
☞ Maina
3 istabu dzīvokli pret diviem atsevišķiem. Visi Preiļos. Tāl. 21261;
2 dzelondrašu rulonius pret 2 žoga sieta ruloniem. Tel. 15422.

Tiek likvidēta z.k.s. «Drēņdzirnavas».

24. novembrī tirgos 5 mēnešus vecas brūnas dējējvistas Livānos pie universālveikala 9.00, Rožupē 9.40, Sutros 10.10, Preiļos 10.30, Kastīrē 11.20, Rušonā 11.40, Aglonā 12.00, Ārdavā 13.00, Pelēcos 13.20, Pilišķos 13.40, Vārkavā 14.00, Vanagos 14.30.

Iepērk krāsaino metālu lūžņus (licence 23-181) Preiļos, Pils ielā 14, tālrunis 23385.
Darbdienās no 8.00 līdz 17.00, brīvdiena sestdiena un svētdiena.

Firma «TKM» turpina iepirkt privatizācijas sertifikātus. Adrese: Preiļos, Paulāna ielā 3a, 16. kab. no 10 līdz 16. Tāl. 22202.

Reiz katram ir pēdējā taka, Kur aizejot skumjas nāk līdz... Izsakām dziļu līdzjūtību Vijai Gribonikai TĒVA nāves gadījumā. Priekuļu pamatskolas kolektīvs

Viss nepazūd, kad, tēti, kapu kalnā Pār tevi vēsas smilšu saujas krit, Vēl paliek siltums, ko tu dzīvē devi, Un kaut kur dziļi sirdi sāpes mīt. Kad smilšu kalnā ved TĒVA pēdējais ceļš, izsakām dziļu līdzjūtību Antoņinai Grustānei. SIA «Agroapgāde» kolektīvs

Tu, māmiņ, aizgāji kā rudens vētra, Man sirdi nāves cirtiens ass, Es paliku starp sila mētrām Kā aizlauzts koks, kad sabrūk krasts. Esam kopā ar Elzu Lāci negaidīto skumju brīdī, kad mūžībā aizved MĀMUĻAS ceļš. Aglonas ģimnāzijas kolektīvs

K/s Preiļu mākslīgās apsēklošanas organizācijas darbinieki izsaka visdziļāko līdzjūtību Lidijai Peļsei, VĪRU mūžībā aizvadot.

Sniegi un puteņi pakalnus klāj, Ceļi, kas staigāti, ardievas māj. Izsakām līdzjūtību Lidijai Peļsei, VĪRU kapu kalnā pavadot. Preiļu veterinārās pārvaldes, laboratorijas, aptiekas «Vērmelīte» un rajona vetaptiekas kolektīvi

Vairs ciemos neatnākt pa dzimtas zemes takām, Jo vārti dzīvībai ir aizvērušies ciet... J.Rūsiņš
Dalāties bēdās kopā ar Lozdu ģimēni brīdī, kad pēdējie ziedi likst pār MĀTES, VECMĀMIŅAS un SIEVAS kapu. Mičuļu ģimene

Tikai 0.99Ls!

JAUNO Preiļu telefonu grāmatu

IEGĀDĀJIETIES:

- Pasta nodaļās
- Pagastu padomēs
- Preses kioskos
- Grāmatnīcās

☎ **520803**
Firma "Latvijas Tālrunis"

NOVADNIEKS
Laikraksts iznāk kopš 1950. gada 29. marta. Redakcijas adrese: Aglonas ielā 1, Preiļi, LV-5301. Tel. 22059, 22305, 21759.
Pasūtījuma indekss 68169.

Izdod Preiļu rajona pašvaldības uzņēmums «Laikraksta «Novadnieks» redakcija»
Iznāk 8 reizes mēnesī. Abonēšanas maksa mēnesī Ls 0,56. Mazumtirdzniecībā līgumcena.

Redaktors Pēteris Pizelis
Reģistrācijas apliecība Nr. 1018 Iespiests SIA «Latgales drukā», Rēzeknē, Baznīcas ielā 28. Ofsetiespiedums. Metiens 5050.